

به نام خدا

یادگیری فعال با کمک فناوری

مولفان :

سهیلا جلیله گرگیج
لیلا انصاری اردلی
سیده محدثه نوری
مرضیه ملاشاهی
هما میر

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه: جلیله گرگیج، سهیلا، ۱۳۷۲
عنوان و نام پدیدآور: یادگیری فعال با کمک فناوری / مولفان سهیلا جلیله گرگیج، لیلا انصاری
اردلی، سیده محدثه نوری، مرضیه ملاشاهی، هما میر.
مشخصات نشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۱۱۳ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۱۳۳-۹
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: فناوری - یادگیری فعال
شناسه افزوده: انصاری اردلی، لیلا، ۱۳۶۳
شناسه افزوده: نوری، سیده محدثه، ۱۳۷۵
شناسه افزوده: ملاشاهی، مرضیه، ۱۳۶۲
شناسه افزوده: میر، هما، ۱۳۷۱
رده بندی کنگره: PN۲۱۵۵
رده بندی دیویی: ۸۰۹/۲۱۶
شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۹۳۸۷۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: یادگیری فعال با کمک فناوری
مولفان: سهیلا جلیله گرگیج - لیلا انصاری اردلی - سیده محدثه نوری
مرضیه ملاشاهی - هما میر
ناشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳
چاپ: زبرجد
قیمت: ۱۱۳۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب‌رسان:
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۱۳۳-۹
تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	مقدمه
۹	فصل اول: یادگیری
۹	ویژگی های تعریف یادگیری
۱۰	نقش حافظه در یادگیری و یادداری
۱۱	نظریه های یادگیری
۱۳	قوانین یادگیری
۱۵	شرایط موثر در یادگیری
۱۶	شرایط یادگیری
۱۷	راهبردهای یادگیری
۲۰	راهبردهای یادگیری و مطالعه شناخت و فراشناخت
۲۱	شکل های اساسی یادگیری
۲۲	آموزش راهبردهای یادگیری: شناختی و فراشناختی
۲۷	فصل دوم: مدرسه هوشمند
۲۷	مفهوم مدرسه هوشمند
۲۸	مفهوم مدرسه هوشمند از دیدگاه دیوید پرکینز
۲۹	تفاوت مدرسه هوشمند با مدرسه مجازی
۲۹	تفاوت مدارس سنتی و هوشمند
۲۹	کاربرد فن آوری اطلاعات در آموزش و پرورش
۳۲	آموزش، یادگیری و فن آوری اطلاعات و ارتباطات
۳۳	نقش های فن آوری اطلاعات در مدارس
۳۴	پایه های نظری فن آوری آموزشی
۳۶	ضرورت استفاده از وسایل تکنولوژی آموزشی در کلاس
۳۶	اهداف کلی آموزش در ایران
۳۷	ارکان مدارس هوشمند
۳۷	اصول مدارس هوشمند
۳۸	معرفی پروژه شبکه تایگر
۴۱	مدل اولیه مدارس هوشمند ایران
۴۷	فصل سوم: جایگاه فناوری اطلاعات در آموزش و پرورش
۴۷	آموزش و فناوری اطلاعات و ارتباطات

۴۸	روش های آموزشی مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات.....
۴۸	تاریخچه فاوا در آموزش پرورش ایران.....
۵۰	فناوری در آموزش.....
۵۰	فاوا در آموزش و پرورش برخی از کشورهای دنیا.....
۵۲	جایگاه فاوا در آموزش و پرورش ایران.....
۵۳	آموزش ضمن خدمت معلمان و فاوا.....
۵۴	فناوری اطلاعات و ارتباطات.....
۵۶	ضرورت بهره گیری از فناوری اطلاعات و ارتباطات.....
۵۶	کاربرد های فناوری اطلاعات و ارتباطات.....
۵۷	کاربرد آموزشی فناوری اطلاعات و ارتباطات.....
۵۹	ارزشیابی آموزش ضمن خدمت کارکنان.....
۶۰	الگوها و روش های ارزشیابی برنامه آموزش ضمن خدمت.....
۶۳	فصل چهارم: یادگیری الکترونیکی
۶۳	یادگیری الکترونیکی چیست؟.....
۶۳	برخی مصادیق یادگیری الکترونیکی.....
۶۴	عوامل موثر در توسعه یادگیری الکترونیکی.....
۶۴	ویژگی های محیط یادگیری الکترونیکی.....
۶۶	انواع یادگیری الکترونیکی.....
۶۸	منابع آموزشی مورد استفاده برای یادگیری الکترونیکی.....
۶۹	فصل پنجم: چند رسانه ای آموزشی
۶۹	چند رسانه ای های آموزشی.....
۷۰	عناصر سیستم های چند رسانه ای.....
۷۱	مزایای استفاده از چند رسانه ای ها در آموزش.....
۷۲	نظریه شناختی یادگیری چند رسانه ای.....
۷۳	اصول طراحی مبتنی بر یادگیری چند رسانه ای.....
۷۵	فصل ششم: مبانی نظری تدریس
۷۵	تدریس چیست؟.....
۷۶	روش تدریس چیست؟.....
۷۶	تدریس چگونه فعالیتی است؟.....
۷۸	ویژگی های تدریس مؤثر.....
۸۲	فصل دوم: روش های نوین تدریس.....
۸۵	الگوهای تدریس.....

انواع الگوهای تدریس.....	۸۶
روش های فعال تدریس.....	۸۸
فصل هفتم: روش تدریس فناورانه	۹۷
ترکیب روش های تدریس.....	۹۷
رسانه های رایج در آموزش ترکیبی.....	۹۸
مزایای یادگیری ترکیبی.....	۹۸
یادگیری الکترونیکی ترکیبی در روش تدریس فعال فناورانه.....	۱۰۰
روش تدریس فعال فناورانه (TEAL).....	۱۰۱
نظریه ساختن گرا اساس یادگیری در روش فعال فناورانه (TEAL).....	۱۰۳
رابطه روش تدریس و یادگیری.....	۱۰۵
منابع و مأخذ	۱۰۷
منابع فارسی.....	۱۰۷
منابع لاتین.....	۱۱۲

مقدمه

در ورود به عرصه مدیریت نوین شاهد این واقعیت هستیم که تکنولوژی همه چیز را تحت تأثیر خود قرار داده است و نظام تعلیم و تربیت نیز از این امر مستثنی نمی‌باشد. نظام آموزشی کنونی تنها بر پایه تئوری‌ها و نظریاتی است که دانش آموز با تلاش متعلم و پشتکار خویش آنها را خوب به اذهان می‌سپارد ولی آنگاه که پای عمل به میان می‌آید، تربیتی صورت نگرفته و مهارتی کسب نشده است (عطاران، ۱۳۸۷). هدف تکنولوژی آموزشی فراهم کردن شرایطی است که باید امکان یادگیری ساده تر همراه با بازدهی بیشتر را فراهم سازد. تکنولوژی آموزشی می‌تواند، اجازه دهد که یادگیری از جهات دیگری که ممکن است رخ دهد، وسیله‌ای برای پیشرفت یادگیری در تمام موضوعات شود. توانایی‌های خلاقانه دانش آموزان را توسعه دهد، دانش آموزان را تشویق نماید خودشان مسؤول، یادگیری خود باشند و آنان را به ارتباط متقابل با یک جامعه بزرگتر تشویق نماید (مولرا و هال، ۲۰۰۲، به نقل از مجدفر، ۱۳۷۵)

توسعه آموزش و بهبود فرآیند یادگیری مسأله‌ای است که از گذشته‌های دور توجه و علاقه اندیشمندان و افراد آگاه و مسؤول را به خود جلب نموده است. همواره با توجه به رشد فن‌آوری‌ها، سعی در به روز آمد کردن و متحول نمودن روش‌های آموزشی و ارتقاء و بهبود کیفیت یادگیری و به یادسپاری مطالب آموخته شده، بوده است. فرآیند یاددهی - یادگیری به جهت برخورداری از ویژگی‌های خاص، فرآیندی دارای جنبه‌های مختلف و اجزا و عناصری هست که دارای کنش‌های متقابل بوده و هر یک بر دیگری تأثیر می‌گذارد و از دیگری تأثیر می‌پذیرد (فردانش، ۱۳۸۷).

از آنجایی که قالب بسیاری از کتاب‌های درسی و سایر مواد آموزشی با روش‌های سنتی انجام می‌پذیرد، سیستم آموزش و پرورش تا حصول نتایج، آرمان و اهداف مورد انتظار

فاصله بسیاری دارد که این خود همانند دیگر سازمان های سنتی مستلزم تغییرات سازمانی اساسی و بنیادی است که با برنامه ریزی، شناخت و آگاهی همراه باشد (محمدی، ۱۳۸۵ به نقل از لاکدشتی، ۱۳۹۰).

با مروری بر آموزش و پرورش کشورهای جهان، در می یابیم که بسیاری از کشورها از جمله کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه برای تجهیز مدارس با امکانات گوناگون همچون رایانه و اینترنت، برنامه های جامعی تدوین شده است. ابداع روش های جدید آموزشی، بهره گیری از رایانه در کلاس های درس، بهره گیری از نرم افزارهای آموزشی و چند رسانه ای، بهره گیری از اینترنت و پست الکترونیکی، گسترش شبکه های آموزش، ظهور آموزش الکترونیکی و ... از پیامدهای نوین به کارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات در امر آموزش بوده است. این مفاهیم ما را وادار می دارد تا به الگوهای نوین کار در آموزش و پرورش برای پاسخ گویی به نیازهای روز افزون دنیای کنونی روی آوریم (پریشانی، ۱۳۸۹).

با بهره گیری از فن آوری اطلاعات معلمان می توانند منابع آموزشی مورد نیاز جهت استفاده در کلاس درس را سریع تر و آسان تر بدست آورند، همچنین انتظار می رود که فن آوری اطلاعات بتواند مواد آموزشی مختلف مانند تصاویر، متن، صدا و سایر موارد مشابه را با کیفیت بهتر در اختیار معلمان قرار دهد.

فصل اول

یادگیری

ویژگی های تعریف یادگیری

این تعریف که معروف ترین تعریف یادگیری است شامل ویژگی های اساسی می باشد که عبارتند از : فرایند، تغییر، نسبتاً پایدار، بالقوه و تجربه. برای درک بهتر به اختصار به تحلیل هریک از این مفاهیم می پردازیم.

۱. مفهوم فرایند. یکی از مشخصات بارز فرایند، حرکت و پویایی آن است که بر اثر تعامل دائم اجزاء و متغیرهای موجود در آن صورت می گیرد و آغاز و پایانی ندارد. یادگیری نیز یک فرایند است؛ چون بر اثر تعامل دائم فرد با محیط، همیشه و در همه جا به طور پیوسته و مستمر صورت می گیرد.

۲. مفهوم تغییر. یادگیری نوعی تغییر است که در فرایند تجربه اتفاق می افتد، اما نه هر تغییری؛ تغییری که بتدریج حاصل شود و نسبتاً ثابت و پایدار باشد. بنابراین تغییرات ناشی از رشد و بلوغ و تغییرات ایجاد شده بر اثر عوامل مکانیکی و شیمیایی، یادگیری نیست.

۳. مفهوم نسبتاً پایدار. یادگیری در بر گیرنده ی تغییرات نسبتاً دائم است، و رفتار موددی، لحظه ای و تصادفی به هیچ وجه یادگیری نامیده نمی شود.

۴. مفهوم رفتار بالقوه. کاربرد عبارت « رفتار بالقوه » دلیل بر تفاوت بین مفهوم یادگیری و عملکرد است. یادگیری تغییراتی است که در ساخت ذهنی فرد ایجاد می شود و در حال حاضر، قابل اندازه گیری نیست. مقداری از تغییرات حاصل از یادگیری